

ratione, rebusque gestis plura Raffanus, Blondus & Leander. Colitur ab civibus D. Bernardini, Minorum ordinis monachi, corpus. Claruit *Aquila* ante paucos annos *Ioanne Aquilano* prædicatore, scriptis claro. Ager mira cum aliarum rerum, tum croci copia est fecundus.

Marucini.

Marucinis, ut *Ptolemæus* & alii delineant, ab ortu sunt *Peligni* cum *Aterno*; ab meridie *Vestini* & *Præcutini*; ab occasu *Piceni* cum *Truento*; ab septentrione *Adria*. Res ab iis gestas memorat *Livius* libro IX, ubi *Marucinos*, *Marfos*, *Pelignos* & *Frentanos* pacem amicitiamque populi *Romani* impetrasse scribit. Loca specialiora sunt: *Rajanum*, *Vetorium*, *Carapellum*, *Capistranum*, *Offenum*, *Buxum*, *Castilio*, *Turris Antonelli*, *Petranicum*, *Alardum* & *Rosarium*, *Casa Nova*, *Gambatoneum*, *Planellum*, *Muscussonum*, *Mons Silvanus*, *Spolitorium*, *Penna*, *Lauretum*, *Collis Corvinus*, *Valpinianum*, *Serva*, *Portus S. Angeli*, *Illice*, *Celinum*, *Schiranum*, *Portus Adria* & *Silnium* castellum.

Adria.

Plumbam transgressis inter ipsum & *Vomanum* amnem medio spatio occurrit *Adria*, vulgo *Atri*, (alia ab ea, quæ in *Transpadanis*) urbs Episcopalis: arduo montis illocata iugo. Ortus hinc *Adrianus* Imperator. *Aurelius Victor*, *Paulusque* *Diaconus* imprudenter hanc urbem confundunt cum ea, quæ in *Romanula*, de qua suo loco; adserentes inde *Adriatico* sinui nomen factum. De *Adriani* tamen Imperatoris patria alii aliter.

Præcutini.

Præcutinis ad ortum sunt *Vestini*, ad meridiem *Sabini*; qua occasus est, *Truentum* flumen, qua septentrio, *Marucini* cum *Adriatico* sinu. *Vina Præcutiana* nobilitatis inter optima gradum habere, notat *Plinius*. Specialiora hujus gentis loca sunt: *Motula*, *Mons Viridis*, *Mons Gualcus*, *Caput Tostum*, *Poggium*, *Rosenum*, *Vinerecium*, *Rupes Montoriana* (*Rocca di Montorio*) *Montorium*, *Ferariolum*, *Collis Vetus*, *Rapinum*, *Mijanum*, *Forcella*, *Cantianum*, *Transmundium*, *Castellum vetus*, *Castellum novum*, *Guardia*

Vomani, *Loccariscum*, & *Morum*, *Teranum*, *Camplum*, *Burgum novum*, *Bisinium*, *Flavianum*, olim *Castrum novum*, *Mons Paganus*, *Mosanum*, *Ripatonium*, *Villantium*, *Montorium*, *Poggium Morellorum*, *Civitella*, *Carapellum*, *Neretium*, *Turturetum*, ad *D. Tomerum*, & ad *D. Egidium*, *D. Floriani*, *Columella*, *Truentum*, *Contagueria*, *Ancharanum*, *Morrum*, *Murumque* *Trafinum*. Mox ad confluentem cum *Truento* castellum offert sese *Asculum*, antiquissima civitas, episcopatus dignitate nobilis. *Asculum* quidem *Strabo*, *Plinius* & *Ptolemæus* in *Piceno* collocant: sed quia ad australiorem *Aterni* ripam est positum, *Picenum* autem ad borealiorem initium capit, malui ceptum sequutus institutum *Samnitibus* concensere. *Plinius* nobilissimam *Piceni* coloniam appellat. Iacet plano patuloque campo, munitissimo in loco, mœnibus firmis. Ab una parte mons sublimis, in quo sita est arx; ab altera *Truentus* ripis præaltis munit. Res ab *Asculanis* & contra ipsos gestas describunt *Livius* & *L. Florus*. Nobile est ob cladem *Pyrrho* illatam à *Curio* & *Fabricio* *Romanis* *Coss.* Imperium urbis diu *Romana* ecclesia tenuit, primumque hic ipsius *Dominii* temporalis, ut vocant, initium. *Asculani* fuerunt *T. Betutius Parrus*, quem omnium extra urbem *Romam* eloquentissimum appellat *M. Tullius* in *Bruto*: *Ventidius Bassus*, bello *Parthico* legionum *Romanarum* Imperator; de quo cum alii, tum *Juvenalis* *Sat. vi.* *Nicolaus IIII P. M. Ceccus*, astrologus quam poëta, melior; *Enoch* orator eloquens, orationum aliquot & epistolarum auctor, *Gratia-Deus* theologus & philosophus, scriptis itidem clarus: & alii. Aliud est *Asculum* in *Apulia*. Per vallem deinde *Castellanam* *Amatricæum* devenitur, infra *Truenti* fontem. Ad *Castellani* ripas oppida sunt *Mons Sanctus*, *Machia*, *Buffarium*; & ad *D. Viri*. De *Hirpinis* *Samnitibusque* inferius.

Asculum.

